

Hare Excellentie
Drs. C. van Nieuwenhuizen - Wijbenga
Minister
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Briefnummer
19/10.475/JWV/AB
Onderwerp
Luchtvaartnota 2020-2050

Den Haag
18 november 2019
Telefoonnummer
070-3490331
E-mail
jwvisser@vnoncw-mkb.nl

Excellentie,

De luchtvaartsector is een belangrijke pijler onder de Nederlandse economie. De sector verbindt Nederland, Europa en de rest van de wereld. Dat is cruciaal, aangezien wij een groot deel van ons inkomen over de grens verdienen. Terecht noemt het Regeerakkoord de luchthaven Schiphol met een succesvolle home-carrier belangrijk voor de Nederlandse economie en onze aantrekkingskracht als vestigingsplaats.

In de afgelopen periode heeft u toegewerkt naar besluitvorming over de ontwikkeling van de luchtvaart in Nederland in de periode van 2020 tot 2050. In uw brief van 5 juli 2019 aan de Tweede Kamer, geeft u aan in te willen zetten op een nieuwe balans tussen de kwaliteit van de leefomgeving en de kwaliteit van het netwerk van internationale verbindingen. Ook wij vinden zorg voor klimaat, milieu en leefbaarheid belangrijk. Dit sluit naadloos aan bij de inspanningen van de sector om de slimste en duurzaamste spelers in de luchtvaart ter wereld te worden.

Wij zetten daarom in op beheerste groei waarbij de luchtvaartsector zich kan blijven ontwikkelen en rekening wordt gehouden met economische en andere maatschappelijke belangen. Deze zienswijze moet de sector enerzijds in staat stellen om de bestaande concurrentiepositie te behouden en anderzijds om de benodigde middelen te genereren voor verduurzaming. Gelet op het belang van de luchtvaartsector voor Nederland, stellen wij het volgende voor:

1. De mainport Schiphol moet worden gekoesterd. Het is in het belang van Nederland en het Nederlandse bedrijfsleven, dat Schiphol en andere luchthavens van nationaal belang zich nu en in de toekomst kunnen blijven onderscheiden van buitenlandse

luchthavens. De potentiële groei van Schiphol moet marginalisering van Schiphol in een competitieve markt voorkomen. Daarvoor is een hoogwaardig aanbod noodzakelijk: een grote diversiteit aan bestemmingen en een daarbij passende frequentie aan vluchten. De opgelegde beperking van maximaal 500.000 vliegbewegingen voor Schiphol biedt die ruimte niet. Er dient snel duidelijkheid te komen over het tijdspad en de condities om te groeien naar minimaal 540.000 bewegingen vanaf 1 november 2020. Daarnaast is faciliterend mainportbeleid nodig gericht op behoud en voor de toekomst versterking van de positie van de mainports.

2. De luchtvaart is verantwoordelijk voor 2% van de mondiale CO₂-emissies als gevolg van het gebruik van fossiele brandstoffen. De luchtvaartsector neemt de verantwoordelijkheid om de CO₂-uitstoot in 2030 met 35% te verlagen door het actieplan ‘Slim én Duurzaam’ uit te voeren. In het verlengde daarvan dienen de sector, de overheid en kennisinstellingen nauw samen te werken op het gebied van verduurzaming, waarbij innovatie, investeringen en beleid elkaar versterken. Het ontwerpakkoord duurzame luchtvaart biedt daarvoor een agenda met goede aanknopingspunten.
3. Schiphol dient een internationaal multimodaal vervoersknooppunt te worden. Bij het vervoer van en naar de luchthaven is de trein onontbeerlijk, net als het versterken van de metroverbinding met het doortrekken van de Noord-Zuidlijn van Amsterdam-Zuid naar Schiphol. Een essentieel onderdeel is de inzet van de hogesnelheidstrein op kortere afstanden tot 700 kilometer, waardoor emissies van vliegbewegingen worden voorkomen. Daarnaast moeten meer bestemmingen beschikbaar komen door het hogesnelheidsnetwerk uit te breiden, zoals door het aanleggen van de Lelylijn naar het noorden van Nederland en richting Duitsland. De Nederlandse overheid wordt gevraagd zich in te zetten om samen met omliggende landen de hogesnelheidsverbindingen tussen belangrijke knooppunten binnen een afstand van 700 kilometer te verwezenlijken.
4. Zowel luchthavens als luchtvaartmaatschappijen in Nederland hebben ruimte nodig om zich concurrerend te kunnen blijven ontwikkelen. Daarom is het belangrijk dat Lelystad Airport, dat al in 2018 zou worden geopend, op de kortst mogelijke termijn in gebruik wordt genomen om vakantievluchten afkomstig van Schiphol te kunnen accommoderen. De zogeheten verkeersverdelingsregel (VVR), die daarvoor is bestemd, is door Europese Commissie goedgekeurd. Daardoor is de weg vrijgemaakt om meer ruimte voor vliegverkeer mogelijk te maken die de hub-functie van Schiphol versterkt.
5. Schiphol ligt centraal in de Randstad. Daardoor zijn er goede verbindingen van en naar de luchthaven. Tegelijkertijd belemmert beperkte ruimte in dit deel van Nederland verdere ontwikkeling. Het plan Schiphol op Zee & Schiphol Stad biedt kansen voor Nederland om onze delta-metropool opnieuw duurzaam vorm te geven. Daarom dienen de plannen hiervoor binnen een breed onderzoek naar verschillende

opties voor de toekomstige ontwikkeling van de luchtvaart in Nederland te worden getoetst op haalbaarheid, mits de korte termijnontwikkeling van de luchtvaart in Nederland snel helder wordt en hieraan uitvoering wordt gegeven.

6. Om een structurele oplossing te bieden voor gebrek aan capaciteit voor luchtvracht is het nodig dat er erkenning komt voor het economische en maatschappelijke belang van luchtvracht voor Nederland, alsook voor de bijdrage van luchtvracht aan de netwerkkwaliteit van Schiphol. Daarnaast is het van belang dat er een onderzoek komt, binnen de kaders van de EU-slotverordening, naar het ontwikkelen van een methodiek voor zowel het op de korte termijn behouden van slots voor vrachttoestellen op Schiphol als naar het ontwikkelen van een methodiek voor het instellen van een aparte slotpool voor vrachttoestellen indien aanvullende capaciteit op Schiphol mogelijk wordt.

We vragen u bovenstaande punten ter harte te nemen en op te nemen in de luchtvaartnota zodat de luchtvaart in Nederland ook in de toekomst kan blijven bijdragen aan onze welvaart en ons concurrentievermogen, waardoor investeringen in een slimmer en duurzamer luchtvaartsysteem gecontinueerd kunnen worden. Indien gewenst zijn wij graag bereid om onze punten verder toe te lichten en eventuele vragen hieromtrent te beantwoorden.

Hoogachtend,

Drs. J. de Boer
Voorzitter VNO-NCW

J. Vonhof
Voorzitter MKB-Nederland